

požadovati zakazuje již §§ 14 a 29 zákona o ochraně nájemníků z 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. Právem vytýká zmateční stížnost neudržitelnost tohoto názoru třeba že ovšem vzhledem k § 31 posléze citovaného zákona nelze přisvědčiti jejímu tvrzení, že zákon ten týká se jen pronajímání bytů a nikoli též místností obchodních nebo výrobních. Neboť předpisy zákona o ochraně nájemníků zakazují a trestem chrožují požadování odstupného za byt nebo obchodní místnost. O takové odstupné za místnost se však v tomto případě vůbec nejedná, nýbrž o cenu, požadovanou za úplatné odstoupení obchodního závodu s veškerým zbožím a inventářem. Obchodní závod jako předmět prodeje nevyčerpává se však cenou zboží, inventáře a nájemným za místnost. V obchodním závodě zahrnuta jest též, jak zmateční stížnost správně uvádí, hodnota všech nákladů a námahy, které bylo vynaložiti, by se závod zařídil a zavedl, získal příslušný kruh zákazníků, a toto vše, co vyslechnutý znalec shrnuje v pojem »obchodní interese«, pokud souvisí se závodem samým, cenu jeho zvyšující, přechází na přejímatele. K tomuto obchodnímu interese bylo soudu hleděti při zjišťování přemrštěnosti požadované ceny. Jako taková přicházel by ovšem v úvahu — což zmateční stížnost neprávem napadá — peníz 50.000 Kč, neboť požadován jest ve smyslu § 7 lichevního zákona i tehdy, když prodávající počítati musel též s možností, že cena ta bude jeviti se kupujícímu i za mimořádných poměrů poválečných příliš drahou a že bude po případě muset s ní sleviti. Naproti tomu stojí však hodnota závodu v jeho celistvosti, záležející nejen v materielním obsahu inventáře obchodu, nýbrž i v oněch immateriálních momentech, které tvoří jeho hodnotu jako prostředku výdělečného; neboť jako takový přichází závod ve své celistvosti jako předmět obchodu v úvahu. Nesprávně mluví proto rozsudek po této stránce o »obvyklých cenách, stanovených za postoupení místností a započítaných místo odstupného do ceny postoupených předmětů jako výsledek soustavného předražování, jemuž čeliti má zákon lichevní«. Na tom nemění ničeho okolnost, že obžalovaný se vzdával závodu proto, poněvadž obchod z příčin osobních nemohl dále vésti, takže postoupením krámu nebyl nijak poškozen. Nejedná se o náhradu nějaké škody, nýbrž o úplatu za předmět prodeje, jenž z velké části přičiněním prodávajícího postupem času jako zdroj výdělku nabyl zvýšené hodnoty, již při prodeji závodu jako celku bylo prodávajícímu připočísti k dobru, neměl-li prodejem býti poškozen, nechť stal se prodej z příčiny jakékoli. Jelikož rozsudek odsuzující spočívá ve výroku, že obžalovaný požadoval cenu zřejmě přemrštěnou a že tak činil, využitkuje mimořádných poměrů poválečných, na nesprávném právním posouzení věci, soud zrušovací nemá však dostatečného skutkového podkladu, by ve věci samé ihned mohl rozhodnouti (§ 288 čís. 3 tr. ř.), bylo zmateční stížnosti vyhověti.

Čís. 1015.

Podmínečný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Přítomnost obžalovaného při jednání o jeho návrhu na podmíněčný odklad výkonu trestu není bezpodmínečně nutnou.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1922, Kr I 1013/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Plzni ze dne 5. srpna 1921, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem předražování dle § 7 odstavec třetí zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnost vytýká zmatečnost rozsudku z té příčiny, že jednáno bylo o návrhu stěžovatelky na podmíněčný odklad výkonu trestu při přelíčení samém, ač k němu dostaviti se nemohla, a že návrh byl zamítnut za její nepřítomnosti. Stížnost je bezdůvodna. Ani zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. ani nařízení vlády ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a n., zejména § 2 tohoto nařízení, neskýtají opory pro předpoklad, že přítomnost obžalovaného při jednání o jeho návrhu na podmíněčný odklad výkonu trestu je bezpodmínečně nutnou (v § 2 se praví: »Soud z pravidla nesmí...«), a neohrožují dotyčné opomenutí sankcí zmatečnosti. V tomto případě je výtká stížnosti tím neoprávněnější, že nedostavení se obžalované k přelíčení nebylo uznáno ospravedlněným, takže stěžovatelka vlastní vinou přivodila, že soud při rozhodování nemohl vzíti v úvahu také dojem, kterým by byla na soud působila. Nelze proto tvrditi, že soud svým postupem porušil zákon a není tudíž zmateční stížnost na místě. Pokud stížnost brojí věcně proti výroku soudu, jímž obžalované byl odepřen odklad výkonu trestu, neuplatňuje ve skutečnosti porušení zákona neb takových zásad, kterých soudem musí býti dbáno vždy, nýbrž stěžuje si do nesprávného výsledku volného uvažování soudcovského. Její vývody dlužno proto pokládati za odvolání, o němž sluší rozhodnouti v zasedání neveřejném.

Čís. 1016.

Obchod Thomasovou struskou podléhá hospodářství vázanému. Neznalost předpisů správních (předpisů o úpravě obchodu tím kterým zbožím) jest ve smyslu trestního zákona omylem skutkovým.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, Kr I 809/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního jakožto lichevního soudu v Praze ze dne 9. května 1922, kterým byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 23 čís. 4 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá právem výrok nalézacího soudu, jímž stěžovatel byl uznán vinným přečinem pletich, z důvodu zmatečnosti čís. 9 lit. a) (nesprávně čís. 9 b) § 281 tr. ř. Zmateční stížnosti nelze sice přisvědčiti, pokud dovozuje, že Thomasova struska nebyla